

[Brorsen.]

at der ikke just er god Overensstemmelse. Man søger for det meste at smile det bort, som om det var noget, man ikke burde opholde sig ved. Men jeg mener, at skal man føre ærlig Politik — og det kan vi dog maaske være enige om maa være vort Maal —, kan man ikke saa let komme over dette Spørgsmaal.

Der er for mig ingen Tvivl om, at Socialdemokratiet maaltvidst gaar frem mod sit Maal, nemlig Samfundets Omdannelse i socialistisk Retning, hvorved de frie Erhverv faar vanskeligere og vanskeligere Kaar. Tal med Haandværkere i denne Tid, og man vil erfare, at f. Eks. en Lov som Lærlinge-loven efter deres Opfattelse i mange Henseender er et fuldstændigt teoretisk Produkt, hvor der ingen praktiske Hensyn har maattet tages. Handelen har været ude for de største Vanskeligheder, men det er saa almindelig kendt, at jeg ikke behøver nærmere at præcisere det. Og at Landbruget har været ude i og fremdeles er ude i en Eksistens-kamp, er der ingen, der kan nægte, naar man ser paa, hvad der er sat til af Kapitalen under det nuværende Regimente.

Endelig Arbejderne: De, der er i Arbejde, har vel ingen Grund til at beklage sig, men de mægtige Skarer af arbejdsløse er et Vidnesbyrd om, at man har Lov til i høj Grad at tvivle om de Metoder, der anvendes af den nuværende Regering.

Hvor er de Radikales politiske Idealer blevet af i den forløbne Periode? Har de ret meget i Behold af det, de var saa ivrige Forkæmpere for, da de var i Opposition? De har maaske tilbage — det er næsten ogsaa det eneste, jeg i denne Forbindelse kan øjne — en lille bitte Prioritet i Forsvarsspørgsmaalet, men alligevel, naar man nu med de Radikales Tilslutning er kommet op paa Forsvarsudgifter paa 60 Mill. Kr., maa denne Prioritet vist anses for at være meget lidt, for ikke at sige intet værd. Indtil videre har de Herrer kun kunnet hindre, at vi fik et Par fornuftige Ændringer i den gældende Militærordning.

Jeg for mit Vedkommende tror, at Regeringskoalitionens Magt har kulmineret, og derfor ser vi med Fortrøstning Fremtiden i Møde. Jeg haaber, der maa kunne blive Samling om en fornuftig Hensyntagen til Tiden, hvori vi lever, og om en fornuftig

liberal Politik. Om en saadan bør Frisindet her i Danmark fylke sig i de kommende Tider.

Og saa blot til Slutning dette: Det vigtigste af alt er, at vort Lands Selvstændighed og Frihed bevares, og paa det Omraade bør der være et enigt Folk. Vi lever i en Tidsperiode, hvor man maa sande det gamle Ord, at ingen kender Dagen, før Solen gaar ned. Vi har kun det Haab at klynge os til, at Fornuften til sidst maa sejre, at Fred og Fordrægelighed maa vinde frem mellem de civiliserede Landes Folk.

Christmas Møller: Det er Opgaven ved Rigsdagssamlingens Slutning at gøre Status op, at søge at klarlægge, hvorledes Stillingen er med Hensyn til det Arbejde, der er udført, og klarlægge over for Befolkningen, hvad der efter vor Opfattelse kunde være udført. Uden paa nogen Maade at gaa i Enkeltheder skal det da være min Opgave her i Dag at gøre Stillingen op, saaledes som de Konservative opfatter den, og redegøre for, hvilke Krav vi politisk stiller til den nærmeste Fremtid.

Det er da naturligt at begynde med at fremhæve her ved Slutningen af den anden Rigsdagssamling efter Landstingsvalget i 1936, at Stillingen i Danmark politisk i Dag er den, at igennem to Rigsdagssamlinger har vi nu haft det Forhold, at Partierne til venstre i Danmark har haft den fulde og hele Magt i Landet. Der er saa meget mere Grund til at fremhæve det, som det er første Gang i vort Lands politiske og parlamentariske Historie, at Tilfældet har været det, at en politisk Konstellation, som var vel indarbejdet og sammenarbejdet, har haft en saadan Magt. Fra 70ernes Begyndelse, da Højre opstod, da Det forenede Venstre dannedes, da Socialdemokratiets spæde Spirer groede frem, indtil Op-løsningsvalget til Landstinget i Sommeren 1914, var Stillingen den, at vi stedse havde et Højreflertal i Landstinget og et Venstre-flertal eller et radikalt-socialistisk Flertal i Folketinget; og under Grundloven af 1915 var Forholdet lige til 1936 dette, at vi, bortset fra et Par korte og i denne Forbindelse betydningsløse Afbrydelser, fra 1920 til 1924 og fra 1926 til 1929, havde et radikalt-socialdemokratisk Flertal i Folketinget og et konservativt-Venstre-flertal i Lands-